Rok IV. Kraków, niedziela 25 grudnia 1921. Nr. 338.

NOWY DZIENNIK

Adres redakcyi i administracyi: Kraków, Orzeszkowej 7.
Nr. telefonu 296. — Konto czekowe Poczt. Kasy Oszczędn. Nr. 141.123
Wszelkie komunikaty należy nadsyłać w prost do Administracyi.
Komunikaty przesłane Redakcyi nie będą uwzględniane.
Redakcya rękopisów nie zwraca.
Redaktor naczelny przyjmuje od 11½ do 12 w południe.

Cena Nru 20 k.

Prenumerata: w Krakowie i prowincyi mies. 470·—, kwart. 1410·— M.
w Krakowie z odnoszeniem do domu . 530·— „ 1590·— ,
Na prowincyi: z przesyłką poczt. 550.—, „ 1650·—,
Za granicą: z przesyłką pocztową 660·—, „ 1980·—.
Ogłoszenia: Drobne ogłoszenia od wyrazu 10·— Mk., wiersz nonparel 1-szpalt. Mk 30. Nadesłane Mk 75·—. Wiersz nonparelowy 1 szp w tekście Mk 85·—. Wiersz nonp. 1 szpalt. na 1. stronie 120 Mk Gratulacye 500 Mkp. — Ceny ogłoszeń zagr. o 100% droższe.

Rezultaty konferencyi premierów.

Londyn. PAT. Biuro Reutera dowiaduje się ze strony miarodajnej, że rządy angielski i francuski osiągnęły zadowalające porozumienie we wszystkich punktach. Narady były tylko przygotowawcze, nie formalne, gdyż decyzye zapadną na posiedzeniu Rady Najwyższej. Oprócz bezpośredniej kwestyi odszkodowań zajmowała się konferencya na Downing Street sytuacyą gospodarczą Europy i możliwościami jej odbudowy. Istniało zupełne porozumienie co do tego, że mocarstwa silniejsze gospodarczo muszą objąć kierownictwo przy odbudowie. Porozumiano się też co do kierunku akcyi. Przedstawiciele przemysłu angielskiego i kół finansowych będą jutro obradowali z Lloyd George'm i jego kolegami co do bliższych szczegółów propozycyj, jakiemi się zajmowała konferencya. Rząd francuski odbędzie podobne obrady z przedstawicielami handlu i finansów w Paryżu. W najbliższym tygodniu przedstawiciele obu państw odbędą wspólne narady w Paryżu, na których będą obecni prawdopodobnie ministrowie angielscy i francuscy. Wynik tych rokowań będzie zbadany na zapowiedzianej konferencyi w Cannes i jest prawdopodobnem, że propozycye obu rządów przedłożone w Cannes przewidywać będą także zwołanie ogólnej europejskiej konferencyi gospodarczej przy udziale państw neutralnych, aby narodom europejskim umożliwić odbudowę życia gospodarczego. Alianci zadecydują, które narody będą reprezentowane na tej konferencyi. W kwestyi odszkodowania nie istniały poważne różnice zdań.

Ostatnia konferencya L. George'a z Briandem.

Paryż. PAT. Ag. Havasa donosi z Londynu: Ostatnia konferencya między Briandem a Lloydem George, w której uczestniczył także Loucheur i rzeczoznawcy, toczyła się od godz. 11 do 1 w południe. Obaj politycy doszli do porozumienia w szeregu punktów, wobec tego jednak, że z powodu nieobecności innych aliantów nie można było powziąć uchwał; definitywne uchwały zapadną dopiero na posiedzeniu Rady Najwyższej. Briand o godz. 2 popołudniu odjechał do Paryża.

Niemcy wezmą udział w konferencyi w Cannes.

Paryż. PAT. Havas donosi z Londynu: Prasa angielska notuje pogłoskę, że Niemcy będą zastąpione w Cannes. Niemcy nie będą zaproszone urzędowo przed otwarciem posiedzenia Rady Najwyższej, będą jednak później wezwane do udziału, jak to było na konferencyi w Spaa i Londynie. Pogłoskę tę należy przyjąć z najwyższem zastrzeżeniem.

Sytuacya w Rosyi była w ostatnich trzech dniach szczegółowo rozważana. Ze strony angielskiej podobno przedstawione powody, które skłaniają do uznania rządu sowieckiego, ateli tylko pod pewnymi warunkami. Uznano konieczność otrzymania od rządu sowieckiego zabezpieczeń, które odnoszą się przedewszystkiem do uznania długów rosyjskich, zaciągniętych zagranicą. Loucheur wyraził zapatrywanie, iż jest konieczne objęcie kolei rosyjskich i że zarządy muszą być rozszerzone i obejmować także przemysł. Rzeczoznawcy doszli, jak słychać, do podobnego albo do równego poglądu tak w kwestyi rosyjskiej, jak i w kwestyi odszkodowań. Angielscy i francuscy rzeczoznawcy zjawią się podobnie jak szefowie rządów w Cannes z planami i z przygotowanem rozwiązaniem, które będzie ułożone na wspólnej podstawie.

Przewodniczący komisyi dla zbadania programu odbudowy Europy.

Londyn. PAT. Ag. Havasa donosi: Przewodniczącym komisyi mającej za zadanie zbadanie programu odbudowy Europy, będzie ze strony angielskiej Worthington Evens, a ze strony francuskiej Loucher.

Powrót Rathenaua z Londynu.

Berlin. PAT. (WBK.) Powrót Dra Rathenaua z Londynu oczekiwany jest jutro. Co do wyników jego rokowań, toczonych w Londynie, dotychczas nic nie wiadomo. Zachowywane jest takie samo milczenie, jak przy pierwotnych rokowaniach. Dr. Rathenau złoży przedewszystkiem sprawozdanie prezydentowi Rzeszy i kanclerzowi.

Międzynarodowa konferencya gospodarcza w Waszyngtonie z udziałem Niemiec.

Paryż. PAT. (Havas). „Matin" donosi z Waszyngtonu, że w senacie wniesiono wniosek senatora France w tym kierunku, by upoważnić prezydenta do zwołania międzynarodowej konferencyi gospodarczej do Waszyngtonu na koniec marca. W skład tej konferencyi weszłoby 50 narodów, między nimi Austrya i Niemcy.

Obrady nad uregulowaniem zwyczajów prowadzenia wojny.

Waszyngton. PAT. (Havas). Narady subkomitetu dla uregulowania zwyczajów wojennych i sposobów używania gazów trujących nie doprowadziły do żadnego rezultatu. Uznano, iż nie można powziąć miarodajnych uchwał, gdyby w tem nie brały udziału wszystkie interesowane narody.

Protest międzynarodówki komunistycznej przeciw konferencyi waszyngtońskiej.

Nauen. PAT. Radio. Komitet wykonawczy komunistycznej międzynarodówki publikuje w „Rote Fahne" proklamacyę, w której konferencyę waszyngtońską nazywa farsą pokojową i stwierdza, że śmieszne jest używanie pierwszych pokoju dla zamaskowania nowych zbrodni. Odezwa wzywa proletaryat międzynarodowy, by wystąpił przeciw nowym zakusom francuskiego militaryzmu w stosunku do Niemiec.

Były minister Schiffer o przebiegu rokowań górnośląskich.

Berlin. PAT. Niemiecki pełnomocnik dla rokowań górnośląskich Schiffer wyraził wobec przedstawicieli prasy berlińskiej zadowolenie z dotychczasowego przebiegu rokowań na Górnym Śląsku. Obie strony — mówił Schiffer — zaznaczają szczerą chęć dojścia do porozumienia tak, że prawdopodobnie nie będzie potrzeba uciekać się do decyzyi p. Kalondera. Delegaci niemieccy, zaznaczył Schiffer, pracują w ścisłym kontakcie z przedstawicielami wszystkich warstw społeczeństwa niemieckiego na Górnym Śląsku i w najbliższym czasie zwołane będzie wielkie wspólne zebranie wszystkich przedstawicieli całego przemysłu górnośląskiego i członków komisyi.

Bandy niemieckie nadal mordują

Warszawa. PAT. W ostatnim miesiącu w powiecie Gliwickim zorganizowane bandy niemieckie dopuściły się szeregu morderstw, nadto w tym powiecie szereg osób ludności polskiej otrzymało lekkie lub ciężkie rany, względnie przy zamachach granatami i od broni palnej kilkunastu Polaków doznało szkód. Rząd polski postanowił zwrócić się do Rady ambasadorów z energicznym protestem w tej sprawie.

Sprawa nieruchomości niemieckich w Polsce.

Warszawa. PAT. Rada ministrów postanowiła przed dwoma tygodniami zwolnić od obowiązku zgłaszania do rejestracyi majątki na obszarze Rzeczypospolitej polskiej, należące do obywateli Niemców, pochodzących z części G. Śląska, przyznanej Polsce. Na posiedzeniu dnia 22 bm. rada ministrów zgodziła się na rozszerzenie tego postanowienia również na mienie nieruchome, wymienionej wyżej kategoryi osób.

HUGO ZUCKERMANN.

Zapal dziś dzieciom świece chanukowe...

Zapal dziś dzieciom świece chanukowe
I raduj się mnogością Bożych łask.
Przez okno wpada zórz wieczornych blask,
I jakaś baśń otacza twoją głowę;
Opowiedz im, że oto jest ta noc,
Gdy wszystkie sny dzieciństwa zmartwych-
[wstają,
I cichą pieśń zmierzchowych godzin grają
O bajkach tych, co dzisiaj mają moc.

W serca twych dzieci jaśń tych bajek zakop
Jak cenny kamień! Powiedz im, że Jakób
Czternaście lat, jak marny służył rab.
A kiedy w świat blask słońca wracał złoty,
W doliny wiódł szeregi owczych trzód
I z sobą niósł płonący żar tęsknoty
I z sobą niósł poddańczych znamię prac,
Zgarbiony kark i męki cichy jęk —
Aż zdobył Rachel i pokonał trud.
— O, nie mów im! One nie zrozumieją,
Wszakże ty sam pojąłeś późno dość —
Lecz oto spójrz! Za bramą blady gość
Patrzy w twe okna, co się światłu śmieją
Otwórz mu drzwi! Niech wejdzie także on
I w izbie twej szczęśliwy znajdzie schron
A potem, gdy podniesiesz wzwyż ramiona,
By błogosławić światłom chanukowym,
To zapal też w wieczór, gdy zorza kona,
Zdala, od świec w świąteczny strojnych czar,
Świeczkę dla kogoś — który zmarł...

(Przekład **Juliusza Feldhorna.**)

OZYASZ THON.

CHANUKAH.

Kraków, 24 grudnia.

„L'eternel vaincu" — wiecznie zwyciężony! Tak kroczy naród żydowski od dwu tysięcy lat przez historyę. Ciągle i bezustannie go zwalczają i — zwyciężają. Zwalczają pod różnymi pretekstami, z różnych powodów, ale przyczyna jest jedna: rozprószenie, bezdomność. Różne stosunki i warunki się składają na to, ażeby zwycięstwo przypadało zawsze i ciągle jego wrogom, ale jedna jest do tego zasadnicza przyczyna: słabość mniejszości wobec przytłaczającej ją większości.

Mniejszość bezdomna — oto charakterystyka naszych dziejów w dyasporze, oto przyczyna bezustannych klęsk.

Przed ostatecznym upadkiem przeżył Naród żydowski w swojej prastarej Ojczyźnie krótką stosunkowo, bo w pełnej samodzielności zaledwie jedno stulecie trwającą epokę świetności. A zawdzięczył tę świetność, ten krótki, ale pełny i piękny blask jednemu walnemu zwycięstwu. Zwycięstwu zapału narodowego małej garstki nad olbrzymią przewagą wroga. Zwycięstwu Machabeuszów na Syryjczykami.

W tej krótkiej epoce świetności doczekał się naród żydowski swojego pełnego Odrodzenia. Był to istotnie złoty wiek piśmiennictwa żydowskiego, twórczości żydowskiej. Według zdania miarodajnego niektórych uczonych pochodzi lwia część naszego dorobku duchowego, który częściowo na wyłączną naszą własność zachowaliśmy, a którego część nam inni zabrali, przyoblekając ją w obcą szatę językową, właśnie z tej krótkiej epoki skoncentrowanej twórczości. Po dziś dzień karmimy się tym dorobkiem, a on jest nam pokrzepieniem i dumą, źródłem siły i ośrodkiem światła. To wszystko zawdzięczamy jednemu walnemu zwycięstwu, które się zdarzyło w „Chanukah".

Późniejsze, następne pokolenia popadały z klęski w klęskę. I zapominały o zwycięstwie. O zwycięstwie fizycznem, o zwycięstwie miecza. Ale pozostało im wspomnienie zwycięstwa ducha, którego się nie zapomina. Dalsze wieki coraz bardziej rozcieńczały tę „duchowość", tak, że z niej nie pozostało dużo więcej niż kilka nieco bladych praktyk rytualnych. Chanukah stała się w dyasporze świętem silnie spowszedniałem, świętem chłodnem.

A jakżeż mogło być inaczej, skoro długi szereg pokoleń przestał marzyć o zwycięstwie? Przytłoczony klęskami ustawicznemi mógł najwyżej się wznieść na lotach wiary religijnej i marzyć. We własne siły zwątpił w zupełności biedny naród żydowski. Ghetto jest złą glebą, — na niej kwiaty, wonne i piękne kwiaty nie rosną. Marzono tedy tylko o cudzie bezterminowym, a Chanukah była tylko cudem, może także bezterminowym, bo świadomość historycznego związku, żywej historycznej łączności z przeszłością zanikała, a bodaj czy nie zanikła zupełnie.

Wyszliśmy z ghetta. Może nie wyszliśmy zupełnie, a tylko wychyliliśmy głowę po za mury ghetta i ujrzeliśmy świat szeroki. Świat dążeń zbiorowych, świat zmagań heroicznych, świat wiary w żywe własne siły, świat wielkich zamiarów i dalekich, a jednak pewnych i widocznych celów. Poznaliśmy narody, które się całą siłą bronią przeciw zagładzie, a nawet przeciw letargowi. Poznaliśmy narody uciskane, ciemiężone, gnębione, które się podnoszą, prężą siły i wierzą w zwycięstwo.

W Polsce widzieliśmy bohaterskie porywy narodu, który się rwie do życia i wierzy w swoją przyszłość, i wierzy w swoją gwiazdę. Prawda — w nierównie lepszych warunkach. Przedewszystkiem — dom przez nikogo obcego nie zajęty, a naród nie rozsypany. Ale i tu tak ciężko, tak na pozór beznadziejnie. — trzy potwory strzegą skrępowanego więźnia. A ten jednak się podnosi, jednak na sobie kajdany szarpie, że nieraz na cały świat trzeszczy. Taki cudowny przykład porywa.

Porwała nas idea odrodzenia narodowego, porwała nas wiara niezachwiana we własne siły żywe, w zwycięstwo.

Naród żydowski w swojej młodzieży, w pierwszym rzędzie: w swojej inteligentnej młodzieży, porwany został potężnym prądem wyzwoleńczym, który jak rwący strumień szedł przez świat. Idea narodowa i nam krew rozpaliła.

Młodzież żydowska rozpoczęła nowy okres w dziejach swego narodu, — okres wyzwoleńczy, okres odrodzeniowy. Ruch syonistyczny rzucał pierwsze swoje przebłyski.

Do czego miała nawiązać ta młodzież swój ideał, swoją nadzieję, swoją wiarę?

Do ostatniego historycznego zwycięstwa nawiązała, do zwycięstwa Machabeuszów.

Odtąd stała się Chanukah świętem wiosennem — w pełnej zimie. Nietylko o cudzie się odtąd w Chanukah wspomina, ale przeważnie o czynie, o bohaterstwie, o wysiłku woli i narodowem skupieniu. Zdarzenie historyczne, wielkie i chlubne, ale zapomniane, niemal już wygasłe i martwe, na nowo się ożywiło i stało się źródłem siły. Chanukah stało się świętem żywem, bodaj że najżywszem.

Ród Hasmonejczyków z sędziwym Mathathyaszem na czele zmartwychwstał i stał się nanowo wodzem w Izraelu. Uczono się od nich nienawiści i miłości. Nienawiści dla niewoli i wewnętrznej zdrady odszczepieńców, którzy cnotę świętą robią z podłego samobójstwa narodowego i z pogardy do własnej krwi. I miłości do wolności i wyzwolenia, do odrodzenia i godnego życia.

To była epoka romantyzmu w syonizmie.

Z czasem syonizm dojrzał i skonkretyzował się. Jego myśli i dążenia, środki i cele nabrały bardzo realnych kształtów, jego żądania ściśle się sformułowały. Pogłębił się i rozszerzył, aż świat go ujrzał i usłyszał, zrozumiał i uznał.

A oto jesteśmy we fazie spełnienia. Nastał czas czynu i ofiary, a minął czas marzeń i rozpamiętywań. Piętrzą się trudności od wewnątrz i zewnątrz, ale ani śladu zwątpienia, ani cienia osłabienia nie dostrzeżesz w organizacyi syonistycznej. Wzywamy tylko cały naród żydowski do ofiary, do czynu. Wiemy doskonale, że ze snu dwu tysięcy lat nie łatwe jest przebudzenie. A jednak wszystkie oznaki okazują, że się naród budzi. Jedna zawada jest już zupełnie uprzątnięta. Asymilacya już niema siły do przeszkadzania i hamowania. Ten hamulec jest już wyłączony, unieszkodliwiony. A zacofaństwo? To nic. Ono jest stare, ale ma młode dzieci. A te dzieci do nas przychodzą, za nami i z nami idą.

Wspominamy Hasmonejczyków. Znamy ich dzieje. Wiemy, ile przeszkód zwalczać musieli. Menelausy i Jazony pierwsi parli, a tłum konserwatywny, nieruchomy został sukcesami zdobyty. Taki jest bieg dziejów: Mała garstka robi historyę, a masa dopiero za sukcesami podąża.

A wiemy, że Hasmonejczycy łatwiejsze zadanie mieli, bo byli w domu, a ich walka tylko jednego porywu potężnego wymagała. A jednorazowy poryw łatwiej się rodzi, niż wytrwała, żmudna, znojna praca połączona z bezustanną ofiarnością. Wierzymy i widzimy, że i ten wysiłek postępuje naprzód, budzi się i obejmuje coraz nowe, coraz szersze kręgi. Niebawem obejmie cały naród.

A gdy celu dopniemy, a gdy nasza siedziba narodowa będzie odbudowana w Palestynie, to znowu nawiążemy do święta Chanukah, do święta wyzwolenia.

Wtedy Chanukah będzie świętem — wiosny.

Gdy zaświecisz świeczkę chanukową, złóż datek na Z. F. N.

Kronika powstania Makabeuszów.

25. Kislew 167. p. n. Chr. złożono po raz pierwszy na rozkaz Antyocha Epifanesa w świątyni jerozolimskiej ofiarę bogom pogańskim, po wszystkich zaś miejscowościach kraju ustawiano ołtarze Zeusa. Setki Żydów wolało raczej ponieść śmierć męczeńską (zasłynęły głównie męczeństwa starca 90-letniego, Eleazara oraz Hanny, która poświęca życie 7 synów i sama ginie).

W Modiim, miasteczku obok Jerozolimy, rodzi się czyn. Grupa zapaleńców z sędziwym Matatyaszem na czele ciągnie po kraju, niszcząc wszędzie ślady pogaństwa. Zakłucie Żyda-zaprzańca, co chciał złożyć ofiarę bożku, daje hasło do powstania.

W r. 166 umiera Matatyasz. Naczelnictwo obejmuje chrobry Jehuda. Zadaje wrogom jedną klęskę po drugiej. Najświetniejsze zwycięstwo odnosi nad pół setką tysięcy doborowego żołnierza syryjskiego pod wodzą Lyzyasza, gdy sam ma zaledwie 6000 bojowników (wspaniałe bitwy pod Emmaus a w rok później pod Beth-Cur).

Kraj odetchnął. Dnia 25. Kislew roku 164, dokładnie więc w 3 lata po zniewadze świętości, odnowiono świątynię (Chanuka). Prześliczna legenda głosi o cudownym dzbanku oliwy, który niespostrzeżony przez Syryjczyków, uniknął zniewagi, a starczył na pełnych ośm dni.

Kraj odetchnął, lecz wolnym jeszcze nie był. Jeszcze musiał Juda walczyć z pomniejszymi wrogami (Edomici, Amonici). Na zamku Akra w Jerozolimie gnieździli się uparcie „helleniści". Korzystając z zamieszek w Syryi, pragnie Juda zdobyć tę ostoję wrogiego ducha. Z odsieczą zagrożonym hellenistom spieszy sam młody król na czele potężnej armii, zaopatrzonej w 32 wyćwiczone w boju słonie. Ciężka przeprawa. Rycerze żydowscy walczą jak lwy. Ginie Eleazar, brat Judy. Klęska.

Nie długo trwał pokój zawarty z wrogiem. Buntowały się umysły. Mianowanie odszczepieńca Alkimosa arcykapłanem dolało oliwy do ognia. Źle się czuł Alkimos, skłonił tedy króla do wysłania nowych wojsk na Judę.

Pod Nikanorem ciągną wrogie rzesze. W dzień 13. adar — radosny dzień święta purim — zadał Juda straszliwą klęskę Nikanorowi, który sam ginie (Dzień Nikanora). Nie koniec jednak bojów. Król wysłał nową armię, znacznie liczniejszą od pierwszej. Juda miał 800 zaledwie bojowników. Nie starczyło sił. Na polu bitwy zginął śmiercią walecznych wódz — bohater, Juda. Żałobą okrył się kraj.

Dopiero Szymonowi, bratu Judy udało się zrzucić jarzmo niewoli. Judea odzyskała niepodległość. Dzień 23 ijar roku 141, kiedyto Szymon wśród niebywałej radości ludu, objął książęcą i arcykapłańską władzę, był uroczystem świętem narodowem.

ZE ŚWIATA ŻYDOWSKIEGO.

Delegacya syońska w Ameryce.

Waszyngton. (ŻBK). Tutejsze pisma donoszą, iż podsekretarz stanu Fletcher zdał sprawozdanie swemu szefowi Hughesowi o odbytej konferencyi z Nachumem Sokołowem w departamencie stanu. Hughes wyraził przytem pełne zadowolenie ze złożonego przez Sokołowa oświadczenia, oraz przyrzekł udzielić poparcia zamierzeniom syońskim.

Angielskie ministeryum kolonii rozpatruje projekt w sprawie batalionów żydowskich.

Londyn. (ŻBK) Jak się dowiadujemy opracowało ministeryum kolonii projekt zmniejszenia wydatków w Palestynie przez znaczną redukcyę garnizonu palestyńskiego angielskiego. Spodziewają się, że większa część wojska angielskiego zostanie odwołana w ciągu roku 1922. Dotąd nie zadecydowano jeszcze ostatecznie, jaki rodzaj wojsk zajmie miesce garnizonu angielskiego i czy utworzone zostaną bataliony złożone z mieszkańców miejscowych. W związku z zapowiedzianą redukcyą wojska angielskiego w Palestynie wypłynęła znów sprawa uformowania pułków żydowskich. Wedle informacyi Ż. B. K. doręczyła organizacya syońska ministeryum kolonii obszerny memoryał, zawierający szczegółowy projekt w sprawie utworzenia batalionów żydowskich w Palestynie, które nie będą utrzymywane ani przez rząd angielski ani palestyński. Stworzenie pułków żydowskich oznaczałoby znaczną redukcyę wydatków angielskich, a jednocześnie chroniłoby życie i mienie żydowskie w Palestynie. Memoryał organizacyi syońskiej rozpatrywany jest obecnie przez ekspertów wojskowych. Ostateczna decyzya jeszcze nie zapadła.

Pogromy na Syberyi.

Ryga. Nadeszły tutaj wiadomości o pogromach Żydów na Syberyi, które miały miejsce w ostatnich czasach. Szczegółów brak. Położenie tamtejszego żydostwa jest rozpaczliwe.

Prześladowanie Żydów i chrześcijan w Bombaju

Nowy Jork. „Jewish Tribune" donosi z Bombaju: Zwolennicy hinduskiego nacyonalisty Ghandiego urządzili napad w tych dniach na żydowskich i chrześcijańskich mieszkańców miasta. Napady te są wyrazem opozycyi przeciw rządowi brytyjskiemu. W czasie ostatniego napadu zrabowano szereg sklepów żydowskich i chrześcijańskich; szereg osób pobito.

Żydzi w Irlandyi.

Londyn. (ŻBK). Gmina żydowska w Dublinie wysłała telegram do dublińskiego burmistrza, w którym gmina wyraża radość z powodu zawarcia układu pomiędzy wielką Brytanią a Irlandyą. Układ ten jest wydarzeniem, które sprowadzi ze sobą szczęśliwy okres w dziejach. Gmina przyrzeka imieniem ludności żydowskiej współpracę z obywatelami Irlandzkimi około powodzenia i rozkwitu wolnej republiki wolnego państwa irlandzkiego.

Emigracya żyd. do Ameryki.

Warszawa. (ŻBK). Towarzystwo Hijas rozpoczęło szeroką akcyę, zmierzającą do przewiezienia wielkiej ilości żydowskich kobiet i dzieci z Polski i obszarów kresowych do ich najbliższych krewnych w Ameryce. Akcya ta prowadzona jest we wszystkich częściach Ameryki celem osiągnięcia koniecznych zezwoleń na wylądowanie.

Z PALESTYNY.

Zmiany w zarządzie.

Jerozolima. (ŻBK). „Haarec" donosi o mających wkrótce nastąpić zmianach w zarządzie palestyńskim. I tak ma zostać kraj podzielony na cztery odwody a mianowicie: 1) obejmujący Jerozolimę, Jaffę i okolicę, 2) Sychem (Nablus), 3) Hajfę, 4) Tyberyadę. Dzięki temu podziałowi stanie się wielu urzędników zbytecznymi i zostaną odkomenderowani do innych angielskich obszarów mandatowych. Dotychczasowy gubernator Jerozolimy gen. Storrs ma zostać przeniesiony do zarządu w Sudanie.

Biblioteka Weizmana w instytucie chemicznym.

Jerozolima. (ŻBK). Wkrótce nastąpi tutaj otwarcie instytutu chemicznego jako części uniwersytetu. Budżet 20.000 funtów został już uchwalony. Szereg osób złożyło hojne datki na rzecz instytutu. M. in. poświęcił prof. Weizmann instytutowi całą swą bibliotekę, oraz wszystkie przyrządy chemiczne, których wartość oceniano jeszcze przed wojną na 8 tysięcy funtów.

Z ruchu syońskiego.

I. WIECZORY MAKABEUSZOWSKIE.

Z ramienia Komitetu Centralnego referować będą na wieczorach makabeuszowskich:

25 bm. w Jarosławiu — Dr. M. Richter (Przemyśl),

25 bm. w Leżajsku — Józef Miller (Tarnów),

26 bm. w Tarnowie — Dr. Sz. Feldblum (Kraków),

26 bm. w Nisku — Józef Miller (Tarnów),

26 bm. w Kętach — nazwisko referenta jeszcze podamy,

26 bm. w Łańcucie — Eliasz Wang (Rzeszów),

27 bm. w Rozwadowie — Józef Miller (Tarnów),

29 bm. w Bielsku — Dr. I. Schwarzbart (Kraków,

1. I. w Rzeszowie — Dr. D. Bulwa (Kraków).

Pozatem odbędą się wieczorki makabeuszowskie w Oświęcimiu, Wadowicach, Gorlicach, Nowym-Sączu, Sanoku, Mielcu i w wielu innych miejscowościach.

II. PLAN PRACY NA NAJBLIŻSZE MIESIĄCE.

Styczeń: W styczniu odbędą się we wszystkich miejscowościach z powodu przypadającej stuletniej rocznicy Pinskera, autora „Autoemancypacyi" wykłady na temat „Rozwój ruchu syońskiego od Pinskera do dnia dzisiejszego". Komitet Centralny wyśle w tym celu na żądanie do wszystkich miejscowości referentów.

We większych miastach przemawiać będzie p. Mieses na temat „Etyka żydowska a Europa". Miasta, które reflektują na wykład p. Miesesa, mają natychmiast zwrócić się do Komitetu Centralnego, celem dowiedzenia się o warunkach przyjazdu p. Miesesa.

Luty: We wszystkich miejscowościach odbędą się wieczorki palestyńskie (w Chamiszo-asar-bi-szwat) na które Komitet Centralny wyśle na żądanie referentów.

We większych miastach odbędą się wieczory pieśni ludowo-żydowskiej, w których weźmie udział wybitny pieśniarz ludowo-żydowski p. [illegible] pnis z Warszawy. Miasta, które pragną urządzić wieczory pieśni ludowo-żydowskiej, proszone o natychmiastowe zawiadomienie nas, celem dowiedzenia się o warunkach przyjazdu p. [illegible].

Marzec: We większych miastach wygłosi p. Dr. Nachum Goldmann (z Heidelbergu) red. miesięcznika „Der Jude" i „Freie Zionistische Blätter" referat na temat „Dynamika filozofii historyi żydowskiej".

Wkrótce wyśle Komitet Centralny ruchomy film palestyński, który będzie wszędzie wyświetlany.

Komitet Centralny Organizacyi Syońskiej dla zach. Małopolski i Śląska, w Krakowie.

Przegląd polityczny.

Konflikt w łonie gabinetu zażegnany.

„Przegląd Wieczorny" dowiaduje się, że dzięki pośrednictwu p. prezydenta gabinetu, Ponikowskiego, konflikt, jaki wybuchł między p. ministrem skarbu, d-rem Michalskim, a kierownikiem ministeryum przemysłu i handlu, p. Strasburgerem, w związku z polemiką, jaką ten ostatni prowadził z trybuny sejmowej z ministrem Michalskim, został ostatecznie zlikwidowany.

Wykonanie traktatu ryskiego.

Po dłuższej przerwie, onegdaj odbyło się posiedzenie komisyi międzyministeryalnej do spraw wykonania traktatu ryskiego. Komisya badała dotychczasowy stan prac w sprawie wykonania traktatu. Przewodnictwo w komisyi po b. podsekretarzu stanu, p. J. Dąbskim, objął p. Tytus Filipowicz b. poseł w Moskwie.

Sprawa Jaworzyny.

Sprawą Jaworzyny zajmowała się przed kilkunastu dniami konferencya ambasadorów, na której postanowiono, że jeżeli do dn. 15 stycznia 1922 r. Polska i Czechy nie dojdą do porozumienia w tej sprawie, ma wejść w życie decyzya Rady Ambasadorów, przyznająca Jaworzynę Czechom. Posłowie polski i czechosłowacki w Paryżu, wystosowali jednak łączne noty, aby zawieszono termin sześciomiesięczny dla załatwienia sprawy Jaworzyny, przewidziany w układzie polsko-czeskim. Interwencya ta odniosła pożądany skutek.

Losy ministerstwa aprowizacyi.

Zgodnie z uchwałami sejmowemi ministerstwo aprowizacyi przestaje istnieć z dn. 31 bm. W dniu tym ustępuje również kierownik ministerstw podsekretarz stanu Stoiński.

Ostateczną likwidacyę obejmuje ministerstwo skarbu. Na likwidatora powołany został z ramienia min. skarbu p. Adam Lincker, jeden z wyższych urzędników departamentu budżetowego, a uprzednio naczelnik wydziału organów prowincyonalnych min. aprowizacyi.

Fałszywe informacye.

W niektórych dziennikach zagranicznych i polskich ukazała się wiadomość jakoby zapowiedziany jest zjazd ministrów spraw zagranicznych kilku państw centralnych, a w zjeździe tym jakoby miał wziąć udział minister spraw zagranicznych Rzeczypospolitej Polskiej. W sprawie tej stwierdza „Kuryer Polski", że naszym sferom odpowiedzialnym nic o zjeździe wspominanym nie jest wiadomo.

Petlura i Petruszewicz.

Ze źródła zbliżonego do sfer ukraińskich informują, że przed tygodniem w Wiedniu odbyło się spotkanie przedstawicieli rządów Petlury i Petruszewicza. Według niesprawdzonej pogłoski był też obecny i delegat Sawinkowa. Omawiana była kwestya urządzenia nowego powstania na Ukrainie, które planowane jest z nadejściem wiosny.

W przededniu rokowań ekonom. z Rosyą i Ukrainą sowiecką.

Wczoraj donosiliśmy, że poseł Ukrainy sowieckiej, p. Szumskij, wyjechał do Charkowa. Również poseł Rosyi sowieckiej, p. Karachan wyjechał do Moskwy. Wyjazdy te są w związku z faktem, że jesteśmy w przededniu rokowań ekonomicznych zarówno z Rosyą jak i Ukrainą sowiecką.

NADESŁANE.

Z powodu utraty jedynego ukochanego synka błp. Benjamina wyrażam tą drogą p. Abrahamowi Nussbaumowi wyrazy żalu i najgłębszego współczucia

2613 **Jakób Buchweitz.**

Wyrazy szczerego głębokiego współczucia wyrażają p. Abrahamowi Nussbaumowi i Jego żonie z powodu utraty jedynego, ukochanego synka Benjamina

2610 **S. Jonasowa i córki.**

Panu

Abrahamowi Nussbaumowi

i Jego żonie składamy wyrazy najgłębszego współczucia z powodu śmierci ich jedynego syna **Benjamina.**

2615 **Naftali Stern z żoną.**

Panu

Abrahamowi Nussbaumowi

z powodu utraty synka błp. **Benjamina,** wyraża najgłębsze i najserdeczniejsze współczucie

2616 **Mojżesz Dow Karliner.**

Wyrazy szczerego głębokiego współczucia wyrażają panu **Abrahamowi Nussbaumowi i jego żonie** z powodu utraty jedynego synka, kochanego **Benjamina**

2273 **M. Halpern z żoną.**

Panu Abrahamowi Nussbaumowi wyrażają serdeczne współczucie z powodu utraty ukochanego synka 2617 **Dr. Z. Ellenbergowie.**

Wszystkim krewnym i znajomym, którzy oddali ostatnią przysługę mej ukochanej córce błp. Toni Schönthalównie serdeczne Bóg zapłać. W szczególności dziękuję p. Saulowi Eisenbergowi za troskliwe zajęcie się pogrzebem 2604 **Sarah Schönthalowa.**

Z powodu utraty jedynego synka błp. **Benjamina,** przesyła tą drogą p. Abrahamowi Nussbaumowi wyrazy szczerego żalu i współczucia

276 **Dr. Feldblum z żoną.**

KRONIKA.

Kraków, 24 grudnia.

— Dzisiejszy numer zawiera 10 stron druku.

——oo——

Następny numer naszego pisma wyjdzie z powodu świąt **we wtorek rano.**

——oo——

— **Posiedzenie Rady wyznaniowej** w Krakowie odbędzie się w poniedziałek dnia 26 grudnia 1921 r. o godz. 4 pop. Porządek dzienny: 1) Wniosek sekcyi dobroczynnej w sprawie uregulowania opieki nad ubogimi przejezdnymi. 2) Wybór dwóch członków Kuratoryi fundacyi błp. Salomona Lieblinga. 3) Wniosek sekcyi skarbowej o wydanie deklaracyi przyjęcia majątku Stowarzyszenia „Ochrona zdrowia" w Krakowie. 4) Wniosek sekcyi skarbowej o wydanie deklaracyi przyjęcia majątku stowarzyszenia sportowego „Amatorzy" 5) Wniosek sekcyi skarbowej o wydanie deklaracyi przyjęcia majątku stowarzyszenia „Choder Iwri". 6) Wniosek sekcyi skarbowej o udzielenie subwencyi stowarzyszeniu „Ochrona żydowskich starców" w Krakowie na cele rekonstrukcyi budynku. 7) Wniosek sekcyi skarbowej o udzielenie subwencyi Stowarzyszeniu „Opieka nad chorymi". 8) Wniosek sekcyi skarbowej o udzielenie subwencyi Stowarzyszeniu sierót żydowskich w Krakowie — Przy drzwiach zamkniętych: 9) Wniosek komisyi dla łaźni w sprawie wydzierżawienia nowej łaźni na rok 1922. 10) Wniosek sekcyi religijnej i skarbowej o ustanowieniu 2 asesorów rabinatu. 11) Wniosek sekcyi skarbowej o udzieleniu subwencyi dla czasopisma „Hamicpe". 13) Wniosek sekcyi skarbowej w sprawie udzielenia zaliczki urzędnikowi Gminy.

— **Komitet dla niesienia pomocy akademikom** żydowskim. Ze względów technicznych odkładamy sprawozdanie z posiedzenia komitetu obywatelskiego dla niesienia pomocy akademikom żydowskim do środowego numeru.

— **Uczczenie pamięci błp. Benjamina Nussbauma.** We czwartek dnia 22 bm. o godz. 7 wieczorem odbyło się nadzwyczajne posiedzenie członków Bet-Hamidrasz—Bet Izrael ku czci błp. Benjamina, jedynego syna prezesa p. A. Nussbauma. Przewodniczył p. Juda Taffet, który miał wzruszającą przemowę; obecni uczcili pamięć zmarłego przez powstanie ze swych miejsc. Na wniosek p. Dreiblatta wzgl. S. Wienera uchwalono wpisać błp. Benjamina Nussbauma do złotej księgi Żyd. Funduszu Narodowego i zebrać pieniądze w przeciągu 30 dni wpisać błp. Benjamina Nussbauma w uznaniu zasług ojca do księgi „Seifer Hazikaron", którą Bet-Hamidrasz zakłada, znieść uchwałę ostatniego posiedzenia o obchodzeniu uroczystości Chanukowej, którą rok rocznie urządza Bet Hamidrasz, a to na znak żałoby. Na wniosek p. Abr. Wachsmana uchwalono utworzyć fundusz imienia błp. Benjamina Nussbauma na udzielenie stypendyów, które rozdzielać się będzie biednym chłopcom szkoły hebrajskiej Bet Hasefer Haiwri w każdą rocznicę śmierci. Wnioskodawca złożył natychmiast znaczniejszą kwotę na cel powyższy. Następnie deklarowali się: Salomon Lermer, Chiel Teitelbaum, Wiener, Abeles, Wachsmann, M. Horn, Ch. Zuckerman, J. L. Fortgang — łączną sumę 56.000 mk. Wybrano komisyę złożoną z panów: Wachsmana, Wienera i S. Scharfa, która ma się zająć zebraniem funduszu. Zgłoszenia celem przystąpienia do stworzenia powyższego funduszu przyjmują: S. Wiener, Stradom 5, A. Wachsmann, Krakowska 7, S. Scharf, Sebastyana 17.

— **Święta w teatrze J. Słowackiego.** W pierwszy dzień świąt gra teatr J. Słowackiego tylko raz wieczorem tradycyjne popularne „Betleem" Rydla. „Jasełka" powtórzone będą w drugie święto popołudniu. Poza tem repertuar świąteczny da licznym przejezdnym przegląd lżejszego dorobku tego sezonu na czele z wielką atrakcyą ostatnich dni „Strasznemi dziećmi" Rostworowskiego. W drugie święto wieczorem ukaże się aktualna satyra Wroczyńskiego „Dzieje salonu", stale ściągająca licznych słuchaczy. We wtorek „Straszne dzieci", we środę „Brzydki Ferrante" ze świetną kreacyą p. Adwentowicza. W przygotowaniu na wieczór Sylwestrowy parodystyczna groteska Molnara „Pan obrońca".

— **Miejski teatr opera i operetka.** „Baron Kimmel", operetka w 3 aktach Waltera Kollo zawdzięcza swoje powodzenie przedewszystkiem dowcipnej, obfitującej w pełne komizmu sytuacye, fabule a następnie kilku miłym melodyjnym piosnkom, które zdążyły już zdobyć sobie powszechną popularność. Moment komizmu znalazł na scenie krakowskiej wybornych przedstawicieli w osobach pp. Poleńskiego, Minowicza, Winiaszkiewicza i Karasińskiego, pod względem wokalnym zaś wybiła się na plan pierwszy p. Harasimowiczówna swym miłym głosem, podkreślonym grą pełną dystynkcyi. Atrakcyą wczorajszej premiery był jednak występ p. **Hanki Ordonówny,** która obdarzona głosem małym lecz dobrze wyszkolonym, oczarowała publiczność przedewszystkiem swym wrodzonym wdziękiem, lekkością i swobodą ruchów, niewyczerpanym humorem i ewolucyami tanecznemi, mimo ich śmiałości zawsze estetycznemi. Nie da się powiedzieć to samo o odtańczonej w 3 akcie polce „Husia siusia", która w niejednym kierunku przekraczała granice tańca charakterystycznego, budząc uczucie niesmaku.

— **Miejski tatr opera i operetka w Krakowie.** Na dnie świąteczne przeznaczono repertuar złożony z oper i operetek najbardziej popularnych i atrakcyjnych, których wykonaniem zdobył sobie zespół teatralny największe uznanie. W pierwsze święto o godzinie 3½ pop. dana będzie „Halka" z p. Jaworzyńską w roli tytułowej i p. Stępniowskim jako Jantkiem — wieczór o godzinie 7½ „Szkoła miłości". W drugie święto „Baron Kimmel" w świetnem wykonaniu artystów z pp. Ordonówną, Poleńskim i Winiaszkiewiczem na czele — zaś o godz. 7½ wieczorem „Rigoletto" z pp. Jefimcewą, Corlillim i Kniagininem w rolach głównych.

We wtorek 27 bm. o godz. 7½ wieczór dwie opery o nieśmiertelnej sławie: „Cavaleria Rusticana" i „Pajace". Repertuar ten posiada sam przez się siłę szczególnie przyciągającą i w okresie świątecznym wypełni teatr do ostatniego miejsca.

— **Z teatru „Bagatela".** Repertuar świąteczny przynosi w pierwsze święto „Stieglitza" i „Osiołek", w drugie święto „Płomień", wieczór „Kurnik", we wtorek pop. „Damy i huzary" dla młodzieży, ceny 70% niższe, wieczór „Osiołek". We środę premiera Kistenmaeckers'a „Przeszła bez śladu". W Sylwestra urządzają artyści „Bagateli" dwa wieczory Sylwestrowe z nader urozmaiconym programem o godz. 8 i 11 w nocy, zaś po obiedzie dla młodzieży „Damy i huzary" (ceny 70% niższe).

— **Z teatru „Nowości".** Repertuar świąteczny zapowiada wszystkie ostatnie nowości. Jedynem wznowieniem będzie tylko w niedzielę popołudniu zawsze mile widziana „Cnotliwa Zuzanna" z Czernekówną w roli tytułowej. Wieczorem „Słowik hiszpański", który zyskał dotychczas rekordowe powodzenie. W poniedziałek pop. „Cyrkówka", wieczorem „Taniec szczęścia". We wtorek „Niech mnie dyabli wezmą" z wielkim baletem. — We czwartek premiera „Urszula", pełna humoru operetka z udziałem wszystkich komików. Urszulę kreuje Czernekówna. Noc sylwestrowa w „Nowościach" zapowiada nadzwyczajny program, pełen humoru i senzacyi.

— **Wieczór kameralny w sali Kahalu,** urządzony staraniem „Schiru", zgotował słuchaczom miłą niespodziankę. Wykonawcy, oddający się muzyce jedynie z zamiłowania w chwilach wolnych od swych zajęć zawodowych, wykazali w odegranych trzech kwartetach Haydna tyle sprawności technicznej, zgrania się, wykończenia najdrobniejszych subtelnych szczegółów i poczucia stylu w oddaniu piękności tych arcydzieł klasycznej muzyki, jakich nie powstydziłby się pierwszorzędny zespół zawodowych artystów. Toteż pragnienie usłyszenia jak najrychlej ponownego występu zespołu było ogólnem życzeniem zebranej publiczności, która wystawiona na próbę cierpliwości z powodu znacznie spóźnionego rozpoczęcia koncertu, została wysokim poziomem produkcyi i bogactwem doznanych wrażeń sowicie wynagrodzona.

Dr. Z. A.

——o-o——

Dziś w sobotę, o godz. 7-ej wieczór, odbędzie się w wielkiej sali Kahału przy ul. Krakowskiej 41 Odczyt p. Nechemiasza Zuckera o jego własnym dramacie pt. „Chalica".

——o-o——

„Iwriah", Brzozowa 3. Sobota, dnia 24 grudnia 1921 r. Wykład p. B. Rapaporta n. t.: „Peryoda Makabeuszów". 2270

Naszemu bratu Chaimowi Leserowi Siedliskerowi do zaręczyn z p. Natalią Günzberg gratulują serdecznie 2594 **Siedliskerowie.**

WP. Pinkasowi Hechtowi z okazyi zaręczyn z p. Dzielą Kleia gratulują serdecznie Brandt Adolf.

Wybryki mody.

Powszechnie trzymają się panie niewolniczo mody — wszystkie jej przepisy wykonują z bałwochwalczą biernością. Zapominają o tem, że przepisy mody — to właściwie tylko „zlecenia“ albo „program“, który indywidualnie wykonać należy.

Nie zawsze co modne — to ładne albo raczej powiedzmy, nie wszystko co modne każdy nosić umie. Po sukni — mówią — poznajemy człowieka, a przynajmniej to czy siebie zna. A chociaż wielu panów z uśmiechem lekceważenia przeczyta te słowa, to jednak tak jest w rzeczywistości. Ubrać się „dobrze“ odpowiednio, modę dostosować do swej osoby, obejść ostrożnie koło jej wybryków i ekstrawagancyj albo raczej dostosować się do nich, tak, żeby się na śmieszność nie narazić — to sztuka, której nie każdy posiada.

I nie ta kobieta jest dobrze ubraną, która nosi suknie drogie, par excellence modne, z najlepszych magazynów, lecz ta, która sama podyktować potrafi co dla niej ładne i odpowiednie. Niestosowność w wyborze toalet nie stąd zwykle wynika, że panie nie potrafią odróżnić co brzydkie a co ładne, lecz źródło leży w tem, że mało która z pań wie lub chce wiedzieć jak wygląda.

Przyznajemy, że chcemy się sobie i innym podobać — to nie ujma lecz natura nasza; ubierajmy się więc dobrze — z tem nam do twarzy. Już dawno minęły czasy peleryn, wykrzywionych obcasów, rozczochranych głów; dziś właścicielki najbardziej mądrych, ba — nawet doktoryzowanych główek chcą być dobrze ubrane. I znowu wracamy do tego, że ubrać się „dobrze“ to sztuka, zależna tylko od kobiety samej. Nie zapędzać się daleko w modzie, zwłaszcza dzisiejszej, tak pełnej osobliwości, bo można zabłądzić. A teraz powiedzmy słów parę o tych osobliwościach, o wybrykach mody. Czyż nie jest wybrykiem mody suknia cała naszyta strusiemi piórami. Strusie pióra stały się powszechnie ulubionym przybraniem toalet wieczorowych, kapeluszy, torebek, słowem wszystkiego. Wyrabiają n. p. piękne wachlarze ze strusich piór nie we formie dawnego wachlarza, lecz jedno lub dwa strusie pióra osadzają na rączce z szyldkretu lub kości słoniowej. Torebki z mory czarnej lub grubego jedwabiu ozdabiają też strusiem piórem a zamki ich w figurki bożków egzotycznych. Szeleszczące brokaty, robiące wrażenie papieru, to też wybryk mody, który jednak odpowiednio zastosowany dobrze się prezentuje.

Ostatnią atrakcyą mody stały się chustki noszone na sposób hiszpański. Widzimy je w różnych odmianach: tkane, bogato haftowane, przetykane, złotem lub srebrem, zakończone szeroką frenzlą. Odznaczają się taką wspaniałością, że nieraz zastąpić mogą (noszone na skromnej sukni) wielką toaletę. Najnowszym fasonem na okrycia wieczorne jest duża chustka z gronostajów, zakończona frenzlą ze szmelki.

Także ozdoby na głowę z dżetów tiulu spadających sznurów z korali we formie diademów, opasek a nawet małych kapelusików należą do tegorocznych osobliwości mody.

Zo.

KOLLEGIUM WYKŁADÓW NAUKOWYCH
(Rynek Gł. 39).

Wtorek: Ks. prof. Feliks Hortyński: Z najnowszych teoryj filozoficzno-przyrodniczych.

NADESŁANE.

Za rubrykę tę redakcya nie odpowiada.

Dwóch młodych, inteligentnych Żydów, z dobrej rodziny, pragnie nawiązać w celu matrymonialnym serdeczną wymianę myśli z dwiema miłemi panienkami (do lat 20) o wielkich zaletach serca. Klasyczna piękność wymagana. Nieanonimowe zgłoszenia z fotografią pod „Ahawah“ i „Szoszana“ Posterestante, Wieliczka. 2097

REPERTUAR TEATRU IM. J. SŁOWACKIEGO

W sobotę teatr zamknięty.

Niedziela wiecz.: „Betleem polskie".

Poniedziałek pop.: „Betleem polskie", wiecz.: „Dzieje salonu".

Wtorek: „Straszne dzieci".

TEATR MIEJSKI: OPERA I OPERETKA

W sobotę teatr zamknięty.

Niedziela pop.: „Halka"; wiecz.: „Szkoła miłości".

Poniedziałek pop.: „Baron Kimmel"; wiecz.: „Rigoletto".

Wtorek wiecz.: „Cavaleria Rusticana" i „Pajace".

REPERTUAR TEATRU „BAGATELA":

W sobotę teatr zamknięty.

Niedziela pop.: „Dr. Stieglitz"; wiecz.: „Osiołkowi w żłoby dano".

Poniedziałek: „Płomień"; wiecz.: „Kurnik".

Wtorek pop.: „Damy i huzary" dla młodzieży; wiecz.: „Osiołkowi w żłoby dano".

REPERTUAR OPERETKI W NOWOŚCIACH.

W sobotę teatr zamknięty.

Niedziela pop.: „Cnotliwa Zuzanna"; wiecz. „Słowik hiszpański".

Poniedziałek pop.: „Cyrkówka"; wiecz.: „Taniec szczęścia".

Wtorek: „Niech mnie dyabli wezmą".

Z kraju.

Kobiety w wojsku polskiem. W myśl ustawy o powszechnej służbie wojskowej, ochotnicza służba kobiet jest przewidziana tylko na czas wojny. W związku więc z przejściem do stanu pokojowego została zarządzona likwidacya Ochotniczej Legii Kobiet. Wyszkolone i nadające się do pracy biurowej legionistki — w miarę wakujących miejsc — mogą być zakontraktowane, jako siły cywilne. Zastępowałyby one pomocnicze siły żeńskie, zajmujące obecnie stanowiska etatowe.

O ochronę urządzeń do pomiarów fotograficznych. Na całym obszarze państwa rozsianych jest około 50000 punktów stałych, stanowiących podstawę prac pomiarowych, topograficznych i geograficznych. Wartość tych punktów ze stanowiska praktycznego i materyalnego interesu państwa przedstawia sumę kilkudziesięciu milionów marek. Wobec powyższego Min. spr. wewn. rozesłało okólnik do wszystkich województw, w którym stwierdza, iż punktów takich nie wolno właścicielom nieruchomości usuwać, niszczyć, ani też przenosić na inne miejsce bez wiedzy i współdziałania Min. robót publicznych, lub podwładnych mu urzędów.

Nowe znaczki stemplowe. Wypuszczono w obieg nowe znaczki stemplowe wartości: 1 — 2 — 3 — 4 — 5 — 10 — 20 i 50 marek. W dniu 1 stycznia 1922 r. wypuszczone będą znaczki wartości 200 i 500 marek. Marki stemplowe mniejszych wartości przedstawiają rysunek w stylu odrodzenia marki stemplowe wartości 200 marek utrzymane są w stylu empire, a marki stemplowe wartości 500 marek w stylu zakopiańskim. Dnia 31 bm. wycofuje się z obiegu wszelkie znaczki stemplowe dawnych emisyi. Osoby, posiadające wycofane z obiegu znaczki stemplowe mogą wymienić je w kasach skarbowych na nowe znaczki stemplowe, za zwrotem kosztów produkcyi w wysokości 10 fenigów od sztuki.

Konferencya Filatelistyczna. Na początek roku 1922 proponuje ministeryum poczt i telegrafów zwołanie konferencyi w sprawach dotyczących filatelistyki. Na konferencyi będą poruszone sprawy wycofywania z obiegu znaczków pocztowych, ustalenie sposobu sprzedaży znaczków pocztowych o wartości filatelistycznej, utworzenie i rozszerzenie Muzeum pocztowo-telegraficznego itp. Osoby i Towarzystwa pragnące wziąć czynny udział w konferencyi mają nadesłać pocztą do Min. P. i T. najpóźniej do dnia 20 stycznia 1922 r. swoje wnioski i zgłoszenia.

Ciekawe wiadomości.

Doniosły wynalazek. Jeden z inżynierów wiedeńskich, pracujący na polu radiotelegrafii, dr. Rotigart, dokonał wynalazku, który będzie miał wielkie znaczenie dla zastosowania telefonów, telegrafu i telegrafu bez drutu. Zapomocą urządzenia, którego bliższe szczegóły nie są jeszcze znane ogółowi uzyskał on napięcie elektryczne bez magnetyzmu i żelaza, umożliwiające tak wielką czułość, że np. można przenosić na papier fale telegrafu bez drutu — jak wiadomo — dotąd chwytane tylko telefonem. W zwykłej telegrafii zapomocą tego wynalazku osiąga się możność odbierania i przekazywania aż do 2000 liter na minutę. Wynalazkiem dr. Rotigarta zajęły się sfery techniczne Wiednia.

Dział gospodarczy.

KOMUNIKACYA

O bezpieczeństwo ładunków kolejowych. Chcąc zapobiedz jednemu z głównych braków naszego ruchu towarowego — mianowicie ginięciu ładunków, p. minister dr. Sikorski polecił departamentowi przewozowo-taryfowemu zwołać specyalną konferencyę, mającą na celu zaradzenie temu złu. Konferencya zakończyła się w tych dniach. Brali w niej udział delegaci wszystkich dyrekcyi kolejowych. Po wyczerpującym omówieniu sprawy i rozpoznaniu wszystkich powodów bolączki, konferencya uchwaliła następujące środki zaradcze:

1) Wzmocnienie patroli policyjnych na stacyach, przystankach i magazynach kolejowych.

2) Wprowadzenie specyalnych dopłat do listów przewozowych (frachtów w wysokości 10 proc.). Sumy stąd otrzymane, które władze kolejowe obliczają na kilkanaście milionów, będą zużyte w części na pokrywanie strat i pretensyi wynikłych bądź z zagubienia, bądź ze zniszczenia ładunków, w części zaś na inwestycyę w rodzaju budowy nowych i remontowania istniejących magazynów, na oparkanienie itp.

3) Wprowadzenie przywozu asekuracyjnego.

Zaznaczyć należy, że sprawa odszkodowań za uszkodzenia i zaginięcie ładunków była dotychczas postawiona bardzo wadliwie. Poszkodowanym wypłacano od kilograma bardzo niskie i niezależnie od jakości towaru odszkodowanie. Obecnie dzięki inicyatywie władz kolejowych straty ekspedytorów i kupców wynikłe z winy kolei pokrywane będą faktycznie.

Rekwizycya węgli. Urzędowo ogłoszono „Rozporządzenie ministra przemysłu i handlu z dnia 19 grudnia 1921 r., wydane w porozumieniu z ministrem kolei w sprawie rekwizycyi węgli dla polskich kolei państwowych":

„Wszystkie węgle w gatunkach od grubego do pospółki włącznie, znajdujące się d. 21, 22, 23, 24. i 25 grudnia 1921 r. w wagonach na sieci polskich kolei państwowych, będą zarekwirowane dla potrzeb polskich kolei państwowych. Rekwizycyi nie podlegają węgle, adresowane do stacyi położonych na teryloryum b. dzielnicy pruskiej oraz adresowane dla elektrowni, gazowni, wodociągów i kanalizacyi.

Rekwizycye przeprowadza ministeryum kolei, które w ciągu jednego miesiąca od dnia rekwizycyi winno opłacić zarekwirowane węgle według cen, oznaczonych przez kopalnię dla odbiorcy za dany transport.

Rozporządzenie niniejsze weszło w życie z d. 21 grudnia 1921 r."

FINANSE

Gospodarka finansowa w kopalniach państwowych. Prezydyum Rady Ministrów przesłało pismom następujący komunikat:

P. Minister Skarbu oświadczył w Sejmie w swojej mowie z dnia 16 bm., że państwowe kopalnie węgla są budżetowo znacznie deficytowe. Ze stanowiska budżetu państwowego, w którym wszystkie wydatki na inwestycye, a zatem i inwestycye w nowobudujących się kopalniach wchodzą do wydatków państwowych jest to twierdzenie w całej osnowie zgodne z prawdą, albowiem w roku 1921 dołożył Skarb Państwa do rządowych kopalń węgla kwotę 168352765 marek, o którą to sumę powiększył się oczywiście ogólny deficyt budżetowy, zwiększając tem samem o tę kwotę obieg biletów bankowych. Na rok 1922 według preliminarza Ministertswa Przemysłu i Handlu deficyt budżetowy, tj. dokład z funduszów państwowych do kopalni węgla wyrazi się w cyfrze 270 milionów marek, tj. łączny deficyt budżetowy w roku 1921 i 1922 wyniesie w tej kategoryi przedsiębiorstw prawie pół miliarda marek (dokładnie 438 milionów marek). Wszelkie zatem oświadczenia i uwagi które w tym przedmiocie padły w Sejmie ze strony poszczególnych posłów, a które podawały w wątpliwość autentyczność wyżej podanych cyfrowych zestawień p. Min. Skarbu były pozbawione uzasadnionej podstawy. Cyfry, które w dalszym toku debaty w Sejmie przytoczył p. Kierownik Ministerstwa Przemysłu i Handlu, obejmowały zestawienie gospodarki finansowej w poszczególnych kopalniach państwowych węgla, w szczególności w kopalni „Brzeszcze", i opierają się na założeniu, że nowe inwestycye nie są deficytem, lecz stanowią powiększenie majątku przedsiębiorstw. Przy takim obrachunku kopalnia „Brzeszcze" wykazuje przewyżkę dochodów eksploatacyjnych nad rozchodami. Stwierdzić zatem należy, że między podanemi przez p. Ministra Skarbu i p. Kierownika Ministerstwa Przemysłu i Handlu zestawieniami cyfrowemi nie było żadnej sprzeczności merytorycznej.

Przekazy pieniężne do Rosyi. Przedstawicielstwo rosyjskie w Warszawie rozesłało poniższy komunikat:

16-go listopada w Moskwie rozpoczął swoją działalność nowo utworzony Bank Państwa.

Z chwilą otwarcia Banku, ten ostatni przyjął wszystkie operacye, dotyczące przyjmowania przekazów z zagranicy do Rosyi, które to czynności w ciągu ostatnich lat były załatwiane przez różne urzędy. Nowy ten urząd, utworzony w rezultacie zmian, jakie zaszły w ekonomicznej polityce RSFSR., i który dla wypełnienia swego zadania winien kierować się w swojej działalności zasadami ściśle bankowemi, postanowił zreorganizować przekazowe operacye na zasadach powyższych, usunąwszy istniejące do tej pory braki.

W tym celu Bank Państwowy Rosyi postanowił zmienić system przyjmowania przekazów pieniężnych do Rosyi, po zupełnie dowolnym kursie, znacznie niższym od kursu notowanego na wolnym rynku, a narażającym osoby przekazujące pieniądze na znaczne straty.

Kursa ustanowione obecnie przez Bank Państwowy dla swoich zagranicznych korespondentów (w Polsce jest nim Handlowe Przedstawicielstwo RSFSR. w Warszawie, Hotel Rzymski) bardzo nieznacznie różni się od kursu wolnego rynku i będzie ulegać odpowiednim zmianom, stosownie do tendencyi rynkowych. W tym samym czasie Bank Państwowy zorganizował przesyłkę otrzymywanych z zagranicy pieniędzy do różnych miast Rosyi przez swoje filie, a także pocztą, która w ostatnim czasie w RSFSR. zaczęła funkcyonować o wiele sprawniej niż poprzednio.

Tym sposobem, obecnie osobom, życzącym sobie przesłać pieniądze do Rosyi jest dana możność korzystania z legalnej drogi, co powinno powstrzymać je od korzystania z usług podejrzanych pośredników, zajmujących się do tego czasu potajemną przesyłką pieniędzy do Rosyi i biorących ogromną prowizyę, a nawet w niektórych razach przywłaszczających sobie przesyłane sumy.

HANDEL I PRZEMYSŁ

Przepisy sowieckie o handlu z zagranicą. „Ekonom. Żizn." donosi, że prezydyum wyższej rady gospodarstwa ludowego zatwierdziło instrukcyę w sprawie zakupów zagranicą. Prywatni przedsiębiorcy, właściciele przedsiębiorstw nie znacyonalizowanych, dzierżawcy przedsiębiorstw prywatnych i kooperatywy mają prawo sprowadzać z zagranicy maszyny, materyały opałowe, ubranie, środki żywnościowe itd., stosownie do potrzeb swego przedsiębiorstwa. Kooperatywy oprócz tego mają prawo sprowadzać towary celem handlu wymiennego. Zakupy są czynione przez komisaryat dla handlu zewnętrznego w imieniu komisaryatu i po cenach, które są płacone przez jego własnych agentów. Duże kooperatywy mają prawo utrzymywać swoich stałych przedstawicieli przy misyach handlowych zagranicą. Waluta zagraniczna będzie dostarczana przez komisaryat finansów po ustalonym kursie. Prywatni przedsiębiorcy mają prawo towary dopuszczone do wolnego handlu wewnątrz, wywozić zagranicę dla pokrycia zakupów. Wywożone towary podlegają wysłaniu pod adresem przedstawiciela komisaryatu zagranicą, który też podpisuje umowy i otrzymuje pieniądze, podczas gdy pertraktacye winny być przeprowadzone bezpośrednio między kupującym, a eksporterem. Omawiana instrukcya wymaga jeszcze zezwolenia ze strony wyższych władz sowieckich ze względu, że komisaryat dla handlu zewnętrznego podnosi przeciwko niej zarzuty.

Eksport sowietów. Według statystyki rosyjskiego handlu zagranicznego eksport rosyjski w pierwszy kwartał 1921 r. wynosił 7778 ton, drugi kwartał 33¼ tysiąca ton, za trzeci [illegible] tysiąca ton. Import w pierwszem półroczu 62 [illegible] tysiąca ton, w drugiem 140 tysięcy ton.

Nowe gospodarstwo kolejowe. Kolegium komisaryatu komunikacyi postanowiło od d. 1 stycznia 1922 r. oprzeć swą gospodarkę kolejową na zasadach handlowych, niedopuszczających do niedoborów.

Podwyższenie ceł w Jugosławii. Rząd jugosłowiański postanowił od d. 10 grudnia podnieść opłatę celną dla towarów importowanych o 500 procent.

Notowania giełdowe.

Giełda warszawska z 23 bm. Dolary Stanów Zjedn. gotówka tranz. 2925—2965, sprzedaż 2960. Franki francuskie gotówka tranz. 235, (czeki) tranz. 237—235 sprzedaż 225, kupno 230. Nowy Jork (czeki) tranz. 2925, sprzedaż 2955, kupno 2985. Marki niemieckie gotówka tranz. 16·50, sprzedaż 16·60, kupno 16·—, (czeki) tranz. 16·62½, sprzedaż 16·87½. Gdańsk (czeki) tranz. 16·62½. Korony austryackie (czeki) tranz. 49·75. Korony czeskie (czeki) tranz. 41·50, sprzedaż 40·12,

Kursa dewiz w Wiedniu 23 bm. (L.) Amsterdam 198960 Zagrzeb 2048 Belgrad 8180 Berlin 2947 Bruksela 149·80 Budapeszt 898·50, Bukareszt —·— Kopenhaga 40975, Londyn 23490, Medjolan 24690, N. Jork 5523, Paryż 42680, Praga 7822—, Zurych 105975, Belgia 41480. bułgarskie 3595. dolary 5488, marka niemiecka 2947, angielskie 23190, francus. 43380, holenderskie 1969·50, włoskie 24275, jugosłowiańskie tysiączki nie stempl. ———, polskie 184—186—, rumuńskie 3995 szwedzkie 113470 szwajcarskie 104475, czeskie 7822, węgierskie 936·50.

Giełda wiedeńska z 23 bm.: Renta majowa 125·—, austr. renta kor. 125·—, renta lutowa 135·—, węgierska renta koron. 1750, losy tureckie —·—, priorytety kolei południowej 13650, Anglobank 17600, Bankverein 7400, Bodenkredit 10900 austr. zakład kredytowy 9425, Bank depozytowy 3500, Laenderbank 20100. Merkury 5400, Unionbank 2750. Živnostenska 31950, Kolej północna 267000, Lwow-Czerniowce 21600, Koleje austr. 35900, Kolej południowa 12000. Alpiny 50300 Berg und Huetten 105000, Krupp 22400, Huta Poldi 31500, Rima 25200, Skoda 39300. Apollo 25000, Fanto 80000, Gal. Karpaty 110000. Galicja 36. 000. Zieleniewski —·— Siersza 15800. Bank obrotowe ——, Schodnica ——.

Kursa dewiz w Pradze z 23 bm. Berlin 38·10 Warszawa 2·80½—2·90½ Marka niem. 38·10— Marka polska 2·10—2·70½.

Kursa dewiz w Berlinie 23 bm. Dolary 185·80 szwajcarskie 3731·25 francuskie 1488·10, włoskie 839·— funty 789·—, polskie 6·30—·—, czeskie 256·50, austr. stare stemplowane 3·75, rumuńskie 150·75

Kursa dewiz w Paryżu z 23 bm. Weksle na Niemcy 7·—, na Amerykę 12·8, na Belgię 96·12, Holandyę 465·—, na Anglię 53·— —, na Włochy 56·62, Szwajcaryę 246·50, na Hiszpanię 187·50.

Kursa dewiz w Nowym Jorku z 23 bm. Weksle na Londyn Cable Transfers 419·62, weksle na Londyn 60-dniowe 41[illegible], na Paryż 76t., na Berlin 0·54—, na Holandyę 36·90, srebro krajowe 99·62, zagraniczne 65·25.

Kursa dewiz w Londynie z 23 bm. Weksle na Paryż —·——, na Belgię 56·25—, Szwajcaryę 19·45—, Holandyę 11·43, Amerykę 419·75, Hiszpanię 28·221, Włochy 92·87, na Niemcy 765·—.

Kursa dewiz w Zurychu 23 bm. (L.). Berlin 2·70—. (22 bm. 2·87), N. Jork 5·13 (5·13), Londyn 21·46 (21·52). Medyolan 22·35 (23·05), Bruksela —·— (40·10). Praga 7·10— (7·20), Budapeszt 0·82— (0·80), Zagrzeb 1·95 (2·—), Bukareszt — (·—), **Warszawa 0·18 (0·18),** Wiedeń 0·12 (0·90), Austr. stempl. 0·11 (0·10) Paryż 40·50 (40·70). Holandya 188·— (188·50).

TELEGRAMY.

Obrady Rady ministrów.

Warszawa. PAT. Rada ministrów na posiedzeniu odbytem w dniu 22-go grudnia br. w Belwederze w obecności p. Naczelnika państwa omawiała sprawę wyborów wileńskich i wysłuchała sprawozdania p. nadzwyczajnego komisarza dla spraw reparacyjnych o podjętych w tej sprawie zarządzeniach i o programie pracy na przyszłość. Następnie rada ministrów odroczyła do 1-go lipca 22 roku termin spłaty zasiłków zwrotnych, udzielonych urzędnikom w roku 920 na zakupy zimowe, przyznała gminie miasta Płocka 4 miliony pożyczki, następnie przyjęła projekt ustawy o szkole sztuk pięknych w Warszawie, wysłuchała sprawozdania o przyczynach obecnego ograniczenia ruchu pasażerskiego i powzięła decyzyę zmierzającą do usunięcia tego zjawiska. Zamykając posiedzenie prezydent ministrów wyraził podziękowanie za pracę kierownikowi ministerstwa aprowizacyi p. Stoińskiemu, poraz ostatni biorącemu udział w radzie ministrów skutkiem zniesienia ministerstwa z końcem roku bieżącego.

Naczelnik Państwa w Poznaniu.

Poznań. PAT. Ministerstwo byłej dzielnicy pruskiej komunikuje: W dniu 27-go br. przybywa do Poznania celem wzięcia udziału w uroczystości w trzeciej rocznicy powstania wielkopolskiego p. Naczelnik państwa. Program pobytu Naczelnika państwa został ostatecznie ustalony i ogłoszony.

Przeprowadzenie traktatu ryskiego.

Warszawa. PAT. Dnia 23 bm. powrócił z Moskwy p. minister pełnomocny Olszowski w towarzystwie dra Czołowskiego i dyr. dra Kopery. Równocześnie nadszedł do Warszawy transport gobelinów zygmuntowskich, które zdobiły pałac w Gatczynie. Obecnie ładowane są w Moskwie objekty, pochodzące przeważnie ze zbiorów Tow. Przyjaciół Nauk. Na ogół prace komisyi specyalnej posuwają się względnie pomyślnie. W poszczególnych wypadkach władze sowieckie wykazują nawet dobrą wolę, jednak tempo prac nie odpowiada wymaganiom traktatu. Natomiast w mniej pomyślnym stanie znajdują się prace komisyi reewakuacyjnej. Pomimo całego nacisku z polskiej strony, dotychczas poza powzięciem uchwał nie przystąpiono do ich przeprowadzenia. Władze sowieckie przyjęły na siebie szereg zobowiązań, wobec czego należy mieć nadzieję, że przystąpią do ich wykonania.

Wybory do państw. Rady kolej.

Warszawa. PAT. Z ministerstwa kolei państwowych dowiadujemy się, że dotychczas wybrani zostali do państwowej rady kolejowej jako członkowie inż. Piotr Drzewiecki, dr. Roman Studnicki, Józef Neuren, Jan Kanty Federowicz, Antoni Wittyg, Jan Ursyn Niemcewicz.

Wyjazd posła niemieckiego z Warszawy.

M. Warszawa. (Telefonem). Poseł niemiecki w Warszawie, bar. Schoelin opuścił Warszawę. Zastępować go będzie Benndorf. Nieobecność bar. Schoelna jest tylko chwilowa.

Dodatkowy układ polsko-gdański

Gdańsk. PAT. Prezydent Sahm w wywiadzie z dziennikarzami przedłożył im szczegółowy układ dodatkowy do układu polsko-gdańskiego, zawartego w dniu 21 grudnia br. Dodatkowy ten układ, zdaniem prezydenta, posiada dla Gdańska olbrzymie znaczenie. Gdańsk otrzyma możność przystosowania się do nowych warunków w ciągu roku. Zdaniem prezydenta przyznane ułatwienia przyniosą Gdańskowi wielkie korzyści. W razie odmówienia ratyfikacyi układu polsko-gdańskiego z 24-go października, Polska cofnęłaby wszystkie ułatwienia i obstawałaby przy wejściu w życie unii celnej poprzednio przewidzianej. Prezydent Sahm omawiał następnie poszczególne punkty układu.

Włochy za podjęciem stosunków z Rosyą.

Rzym. PAT. (Ag. Havasa). Po zaciętej dyskusyi w sprawie stosunków włosko-rosyjskich, Izba przyjęła większością 134 głosów rezolucyę deputowanego Cezare z centrum demokratycznego. Rezolucya wyraża życzenie prowadzenia rokowań z Rosyą.

Zakończenie konferencyi państw bałtyckich.

Gdańsk. PAT. Dzienniki donoszą z Rewla, że konferencya państw bałtyckich została zakończona. Kwestye ostateczne omawiane były na specyalnej konferencyi bałtyckich premierów.

Prof. Weizman u kanclerza Wirtha.

M. Warszawa. (Telefonem). Donoszą z Berlina: We środę popołudniu przyjął kanclerz Rzeszy, dr. Wirth, na audyencyi prof. Weizmanna, prezesa Organizacyi Syońskiej, bawiącego w Berlinie.

Drobne ogłoszenia.

Pończochy umiejące szyć na maszynie, poszukuje Fanu Wiener, Stradom 5. 2260

Warsztaty kilimowe, tkackie, stolarskie ulepszone dostarcza Fabryka, Kopernika 6.

Maszyny stolarskie, krezka, tasmówka, cyrkularka, żelazne w dobrym stanie do sprzedania. Gołębia 5. Hurtownia od 12 i pół do 1 i pół 2263

Kilimy własnej produkcyi, piękne najtaniej sprzedaje Hurtownia, Gołębia 5 od 9—2.

Absolwent akademii handlowej poszukuje posady, najchętniej w większem przedsiębiorstwie. — Zgłoszenia pod „Absolwent 21" do Adm. N. Dz.

Lokalu frontowego w śródmieściu (w obrębie Rynku) do natychmiastowego objęcia. Zgłoszenia pod „Lokal 500" do Administracyi.

Podróżujący

z działu perfumeryi, poszukiwany. — Warunki osobiście omówione będą. Zgłoszenia Firma P. U. G. Kraków, Dietlowska L. 65.

Kostyumy 2189
płaszcze i suknie

podług najnowszych żurnali wykonuje pod kierownictwem znakomitych fachowców firma

HOJTASZ i WOLKOWICZ
Kraków, Podwale 5.
Telefon 2349.

Firma H. S. TASCHNER
Kraków, Rynek L. 10
poszukuje 2590
zdolnej ekspedyentki
oraz praktykanta do sklepu

LISTOWNEJ NAUKI 2275

przedmiotów handl. i stenografii pol.-niem. udziela pod korzystnemi warunkami. Biuro Buchalteryjne
A. WEISSMANA
Kraków - Podgórze.
Rynek poprzeczny.

Spółka Transportowa „CRACOVIA"

Dom Spedycyjno-Komisowy

Kraków, Grodzka 60. -- Telefon 270.

FILIE:

Lwów, ul. Halicka 20. Tarnów, Plac Sienkiewicza 6. Wiedeń I., Schulerstrasse 7a.

Wysyłka towarów w kraju i za granicę.
2225 Przesyłki zbiorowe ze wszystkich większych miast.

Oddział: Łódź, ul. Piotrkowska L. 22.

ŻAR
JASNE ŚWIATŁO!
WSZĘDZIE DO NABYCIA!
„ŻAR" TOW. AKC. NOWY TOMYŚL
ŻAR
ŻAR
1597

Reprezentacya na Kongresówkę i Małopolskę
A. Moszkowski i Ska, Inż., Warszawa, Sienna 23.

2288
Kraków
Grodzka 43.

Instrumenta muzyczne i przybory do tychże.

Czekolady

pomadki czekoladowe, cukierki, cukier lodowaty, karmelki, ciastka, oraz wszelkie inne towary kolonialne poleca hurtownie i częściowo 2198

B. GROSS, Kraków, Grodzka 59.

Pierwszorzędne metalowe
Żarówki elektryczne
(oszczędnościowe) we wszystkich typach.
Zastępstwo i stale bogato zaopatrzony skład
Henryk Dortheimer, techn. i elektrotechniczny
1911 Kraków, św. Tomasza L. 8.
SPRZEDAŻ WYŁĄCZNIE HURTOWNA.

OKAZYA! OKAZYA!

Nadszedł transport oryginalnego angielskiego

kakao 1 kg. 750 Mkp.

Dla P. T. Hurtowników, Kółek Rolniczych, Związków etc. **odpowiedni rabat.** Na prowincyę uskuteczniam wysyłkę pocztą lub koleją za zaliczką. Również w wielkim wyborze herbatniki, czekolady, obwarzanki wafle, cukierki itp. — Do nabycia u firmy:

P. Rothfeld, Kraków, Kościuszki 15
(Przystanek tramwajowy Nr. 5 i 6).

Niżej cen konkurencyjnych dostarcza

drzewo opałowe

dla Piekarzy	Mk.	900
rąbane drobne	„	1050
bukowe	„	1150

Z solidną dostawą do każdego domu bez względu na odległość 50 Mk drożej. Wagonowo ceny niższe.

Heller, Kraków, Mostowa 3.

JUŻ WYSZEDŁ z DRUKU

SŁOWNICZEK HEBRAJSKO-POLSKI

do „Hattora w'hallaszon" Dra DAWIDA ROSENMANA.

Cena słowniczka wraz z tekstem biblijnym 275 Mkp.

Wobec szczupłej ilości wydrukowanych egzempl. zaleca się P. T. Interesentom rychłe zamówienia.

Adres wydawcy:
ROSENMAN, KRAKÓW, Wielopole 13.

Baczność na adres **M. J. Tenenbaum** skład jubilerski ul. św. Gertrudy L. 17 poleca wszelkie wyroby jubilerskie ze złota, srebra i posrebrzane, hurtownie i częściowo po cenach konkurencyjnych. 2567
Podarki świąteczne i ślubne od Mp. 1000 w zwyż.

CENY ZREDUKOWANE. TERMIN NAJKRÓTSZY.

„ELEKTROID"

FABRYKA ARTYKUŁÓW ELEKTROTECHN.
KRAKÓW, STRADOM L. 8,
Biuro: ul. Szewska L. 21, I. p. Telefon 1520
2242 przyjmuje partyami
roboty dryksierskie, galwanizerskie, mosiężnicze i tokarskie.
Odnawianie i adaptacya lamp elektrycznych.
Gotowe wyroby na składzie.

Magazyn konfekcyi damskiej i dziecinnej
Lotti Korai, Kraków, Grodzka 9
poleca suknie spacerowe, wieczorowe, bluzy, jumpry oraz wszelką konfekcyę dziecinną
po cenach znacznie zniżonych. 2211

CENY ZNIŻONE!

WĘGLA GRUBEGO

kostki, orzecha, pospółki i miału
ze Śląska dostarcza natychmiast wagonami
Dom Handlowy „Energia"
2260 Sp. z ogr. odp.
Kraków, Grodzka 51. :: Tel. 1351.

Wydawnictwo „Achiasaf"

Nowe książki:

כתבים מאת דר. יהושע טהאן.

Cena Mp. 1100. 2285

הקונגרס הציוני השנים־עשר

Sprawozdanie szczegółowe (14 ark. druku)
SZ. ROZENFELDA Cena Mp. 800
Wyd. „Achiasaf", Warszawa, Leszno 52-54.

Tymcz. Zarząd Związku Zarządów żyd. narod. społecznych szkół śred. w Polsce
otworzył przy Sekretaryacie Związku
Łódź, Piramowicza L. 7

Biuro pośrednictwa pracy

2159 dla

kierowników i nauczycieli

Ubiegający się o posady kierowników i nauczycieli w żydowskich narodowych społecznych szkołach średnich w Polsce na rok szkolny 1922/23 zechcą nadesłać oferty z załączeniem curriculum vitae i dokładnych odpisów świadectw studjów i dotychczasowej pracy zawodowej na adres Sekretaryatu najpóźniej do 15 lutego 1922 r.
Reflektujący na posady jeszcze w bieżącym roku szkolnym mogą również nadsyłać swe oferty.

Nakładem Gal. Sp. Wydawniczej. Red. nacz. Dr Ign. Schwarzbart. Red. odpow.: Maks Feldman. Nowa Drukarnia Dziennikowa, ul. Orzeszkowej 7.